

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Passionale sanctorum - Cod. Aug. perg. 32

[S.l.], [9. Jahrh.]

Passio sancti Agapiti martyris. Mense augusto die XVIII. eius natal colitur

[urn:nbn:de:bsz:31-65346](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-65346)

Regnat in saecula saeculorum amen.
**EXPLICIT PASSIO BEATISSIMI VIRI
 MARTYRIS IULIANI.**
**INCIPIT PASSIO GUSEBII PRBI
 IN ROMA. MENSIS AUG DIE XIII.
 NATAL IUS CILIBRATJR.**

Eodem tempore quolibet de decilio reuocatus fuerat a constantio augusto heretico. In eodem tan-
 tione dogma ut non rebaptizaretur & populum sed licet
 communione contaminaretur plebem. Eusebius prbi
 urbis romae coepit declarare liberium hereticum.
 & cum constantio praefecto cum multis scilicet confes-
 sione catholica uitare communionem liberii
 per eusebii prbi doctrinam studerent. Occupa-
 tur ecclesia a liberio. deicitur felix de episcopatu
 subrogatur liberius tenetur eusebius prespiter
 quia praedicti sui. quod ipse constituerat. populum
 congregat & confortat & plebem sciam. Tunc
 confessorius imperator ad greditur cum liberio ad
 eusebium prbi dicens. Tu solus xpianus es in urbe
 roma. Eusebius prbi respondit. sic confidimus in dno.
 quia fideles nos inueniet xps sicut & baptizati sumus.
 & benedictionem quam a beato iulio suscepimus te-
 necamus. Liberius dixit. Nos cuius fungimur uice
 nonne iulii imperatoris nostri. Eusebius prbi dixit.
 super se uelut et infide quam in persecutione primo
 te esse uisus fuerat. Liberius dixit praesente au-
 gusto tam contumacem me existimas. Eusebius
 dixit. Res ipsa docet. & declarat. Imperator
 constantius dixit. & quid est inter fidem & fidem.
 Eusebius prbi dixit. quantum ad nos peccatores.
 integre fidem tenentes sumus. quantum ad
 uos. infamia diaboli & inuidia super stationis praes-
 ut felicem epim quem uos non tacuistis catholicum
 et dnm ihm xpm inuocantem. purum sacerdotem
 ab omnibus declaratum. in damnationis oculum
 exilio direxistis. qui tamen in praedictis suis ope-
 rationibus uacat. & quidem uis tuus xpianus occisio
 nem & necem praecipisti inferri. maxime de-
 ricus et presbiteri tui & die combus. Tunc iratus
 constantius subrogatu liberii. Includit eusebium

presbiterum. In quodam cubiculo domus suae
 est humiliter & in latitudine pedibus quietus
 et ibi multis mensibus. in oratione constantius per-
 seuerans. In octiduo. in octiduo. in octiduo. in octiduo.
 dormitionem accepit. nona decimo. kalendas
 septembris. Cuius corpus collegit gregorius & o-
 dius prbi parentes eius. & sepelierunt in crypta
 iuxta corpus beati iulii in castris & episcopi uia
 appia in cimiterio calisti. ubi & titulum illius scri-
 bentes. posuerunt pro commemoratione eius. Euse-
 bio homini di. Eodem tempore auditum est.
 a constantio imperatore. eo quod gregorius &
 o- dius prbi collegissent corpus eusebii prbi. & in
 eadem scripta. uinum includi. praecipit gregori-
 um. Tunc o- dius prbi collegit. seminum uinum beati
 gregorium nocte occulte. propter constantium
 iugustum. & emisso spu. sepeliuit in iuxta
 corpus scilicet eusebii prbi. Quae etiam o- dius haec
 gesta conscripsit. A eodem die. intra ecclesiam
 uisus constantio imperatoris. quidam inuentus
 fuit. sed non sic confecti. uel pasci uideri. sicut
 liberius. In diebus suis. gladio puniretur. in plate-
 is & in uicis. & in ecclesiis. sicut in badneis. gladio
 cruciabatur. per sequente constantio xpi-
 anos. una cum liberio. Mox tunc autem liberio
 leuocatur damasus. qui uoce publica damnauit
 liberium. facta synodo cum episcopis uiginti
 & octo. & presbiteris uiginti & quinque. & eos
 sicut persecutio. non tamen multum tempus.
 Donante dno nostro ihu xpo. qui uiuit & regnat.
 In saecula saeculorum amen.

**EXPLICIT PASSIO SCI IULIANI PRI
 ET MARTYRIS**
**INCIPIT PASSIO SCI ACAPETI
 MARTYRIS. MENSIS AUG DIE XIII.
 NATAL IUS COLUTJR.**

Sub rege antiocho pagano. erat puer quidam
 nomine acupitus. timent dnm. hic annulus
 suis renuntiavit rebus. & parentum suorum uis
 & de se obtulit holocaustum. qui cum esset cor-
 tidie in doctrina xpi. & non cessaret. dicit ad

homine di nomine porphiriu; per cordina tua & phoc
 In quibus uidemur esse. qd sumus milites xpi. ut non
 nos abscondam ad diaboli nequitia. sed magis ult
 nos offeramus. & dicamus; Rex paganae. quid quaerit
 discipulos xpi. & quid ^{ibi} contra eos facere uelis. ^{conuulsi}
 Sed sicut beatus p'culus apostolus dicit. si fuerit
 inimicus tuus. ab ea illu. & si fuerit. potum da illi.
 hoc em faciens carbones ignis congeres sup caput ei;
 Renuntia sunt sic i lego regi uerba ei; tunc
 rex iussit agabitu exhiberi. qui hoc locutus fuerat
 & dixit ad eum; Multum te uideo esse uesanum.
 & uerbosum. ut antequam Interrogaris. ipse tibi u
 deus iudicium dare; Agapitus respondit. Ego
 non sum uesanus. sed sum sanus. & in dno mea spem
 meam pono. quia ipse dixit. Nolite timere eos qui
 occidunt corpus. animae au nihil possunt facere;
 Rex antiochus dixit ad eum. Cuius filius es. uel quo
 ex genere descendis. aut quot annos es; Agapitus
 respondit. su primo xpianus. & de genere nobilissi
 mo natus. & in foro ius didici; Demde parentes
 mei dederunt me in monasterium. & ibi eruditus
 su ueritate. dno meo colo. & ipsi soli serui. quime
 creauit; si qui em in hoc qd tibi uidetur aduersus
 dno loqui. si es inimicus ei. respondeo tibi; Rex anti
 ochus dixit ad eum; multu tibi u n loquor. audio te
 puerum ee. & cuius meriti nescio. sed dico tibi aga
 pite. obaudire te oportet; accede ergo & sacri fi
 ca. deo magno ioui inuictissimo. Nete quasi pue
 rulu xpianu. & nobili familia generatu. diuersis
 poenis facia Interire; scire dixisse. n tunc tor
 m tuum. accede & sacrificia. ne in aducl in ma stem.
 & multa dicit p' tuu torm tu. quia quasi xpianus.
 & infra annos quindecim paratus es mori; Ag
 pitus respondit; iudex m d e. qui omniu corda nouit.
 sed tu qui in isto isto habitat. & uideris ee p' tris tu
 filius diaboli. Ideo p malicia tua facis me in mul
 tis argumtis tuis. xpo do meo ee sollicitu; Rex
 antiochus dixit. Uolo. ut dicas mibi. unde tibi ista
 sapientia; Agapitus respondit; xps dms meum e.
 & tu dicit. unde tibi ista sapientia; Tunc iussit eu
 rex nerus crudis fustiter cedi; Agapitus respondit;

Non cedor. sed refrigeror. Na quomodo se pueri in
 ureu manibus cedunt. sic & ego deludor amimis
 tris tuis; Tunc rex tradidit eu praesidi dicens.
 Nisi agapitus sacrificauerit. diuersis poenis eum in
 terfice; Tunc praesid dixit militibus suis. O iouis.
 ommercui. quibus uocamus. ut agapitus quindecim
 dicit. n sentio quod milites tui me cruciant. & ita
 praesid dixit. Tollite eu. & mitate in carcerem. & nul
 lus ad eum accedat. & per quattuor dies. na qua
 aliqua creatura illi datur. donec ibi deficiat. Attal
 lus au cornicularius. dixit ad praesidem. quid tibi
 sollicitudine geris; ego uado ad eum. & facia eu sacri fi
 care; Tunc praesid dixit ad eum; per se at u ciuita
 tis huius. & per uirtutem magna iouis. & p uirtute
 dominoy nroy inuictissimoy principu. quia si eum
 p suadent. faciam te ee. qd ego sum; Attalus au cor
 nicularius. uult ad agapitu in carcerem. & dixit ei;
 Crede agapite. & recede astutia tua & sacrificia.
 dus; & quid tibi in tormtis mori. & cur perdis flore
 gratissimae luuentatis tuae; Ego au sic tuus. ita et
 xpianus. sed credidi & sacrificiaui dus. & modo si mi
 nister & dominus; Tunc agapitus dixit ad eum; Uides
 me pueru in tra & aeterni sed n sic tu in sanus. & filius
 patris tui diaboli. qui uacis & uoras idola surda
 & muta. quae sunt ab hominib; fabricata. Quae dms nesc
 it. q natus es a patre diabolo. cuius filius es. & uolanta
 te ei facis. quid dicit iouem qd d e. cuius socius es; Att
 lus cornicularius dixit; Agapite. sacrificia dus. licet
 tibi omia m ducere. q sustineo te; & dum haec dicebat
 misit praesid. & iussit agapitum decarcerari exhiberi;
 & dum adduceretur. missa e uox praekonis; Agapitu
 dos plasphe m ante. a nobis exquisitus tormentis cruciatu
 uenit itaq. agapitus ad praesidem. & dixit ad eum;
 Agapite. cogitasti ee amicus noster; Agapitus respd;
 Noli temptare xpm dnm meum. nedum ut temptare
 tempteris a patre tuo diabolo; Praesid dixit. Tol
 lite prunas. & in capite ei ponite. & dum in capite ei
 inpositae fuissent prunae. Agapitus dixit;
 Gloria tibi d. qui regnas in saecula. quime fecisti
 pbari; & coepit psallere. Propet innocentia sus
 cepisti me. & c firmasti me. In respectu tuo in ad et nu.)

na loquid ad dicit
 supra ore loqueri q
 d uo d. r. e.

Agapitus

& iterum iussit preses flagellis eochi agapitum, agapi-
 tus dixit, flammam uidi primum. & cruciatum sum.
 Deinde flagellis color. sed sic mihi est. quasi amiserit
 defendat. ut refrigeret, & iterum iussit preses fieri su-
 muntium. & nuclum capite cleor sum suspendi.
 & dixit ad eum, sapientia tua & uanitas tua in
 fumo laboris. & ceclentes eum flagellis. & totis qua-
 tor montibus dicebat illi, noli iniuriam presidi fa-
 ere. & eos blasphemare. Ministri autem suspen sum
 cum dimiserunt. Tunc preses iussit ut nullus ad
 eum accederet usq. dum corpus eius nunciaretur fuit
 defectum, Anastasius autem cornicularius post
 quat tuor dies ^{erat} ubi pendeat. ut uideret. si adhuc
 uiueret. & inuenit eum sup. fumum deambulan-
 tem in ueste candida & pallentem, Non moriar
 sed uiuam & narrabo opera dni. & iterum, Tran-
 siumus pignem & aqua. & induxistis me ch. in refri-
 geris. Angelus ^{enim} dni soluit eum, Tunc nuncia-
 uit anastasius cornicularius presidi dicens, magnu
 miraculum quod uidisti, Tunc preses dixit, quid
 faciemus de eo, Anastasius dixit, Ego credo quia
 magnus est dicitur. & non est alius. si preter ipsum.
 Preses dixit ad eum, si autem uideo seductus es. Dico
 ego Imperatori. quod seductus es. Anastasius dixit,
 Libertissime uolo subire sententiam. ne sciam & uis-
 tum uideat cruciari, Nudient hec agapitus. quod
 sic locutus est anastasius. manus suas & p. in cla. & o-
 culos suos leuaat ad celum. & orauit dnm ihm xpm
 dicens, Gratias tibi d. saluator unigenite. d. delecto.
 & lux uera de uero lumine. uerbum quies ante
 omnem potestatem. qui regnas cum patre & spu sco
 in secula seclorum, Tunc preses iratus est nimis. & facte
 uestimenta sua dicens, Odi immortales qui uirtu-
 tes uas non ostendunt aduersus sacrilegium. & dicit
 blasphemantem. ut non uindictis iniurias uas
 de agapito, sed agapitus dixit, quid sic preses irasce-
 ris. & facis iniuriam ch. scilicet. aut necis quia sunt
 lapides sternuntur in plateis. uel de uindicta lacrimis
 sic dicit pulueres eorum eliminat, preses autem non

intelligit quod dixit homo ch. agapitus, & dixit ad eum
 preses, homo acetem non probasti. unde tibi ista sapi-
 entia, Agapitus dixit, Dicitur quod sit corda omnium.
 quomodo credo ei corde puro. & gratia sago domo uiuo & ue-
 ro quimhi istam sapientiam de cluatis suis prestare dig-
 natu est, preses dixit, Dic mihi quid est dicitur, Agapi-
 tus dixit, magnus est dicitur & admirabilis & uirtute in-
 uictus. cui seruiunt angeli & archangeli. qui fecerunt celum
 & terram in mare & omnia que in eis sunt. Cui de terra in
 celum suauiter psallunt. quate cum omnibus ^{diis} aut ad
 nihilum faciat de uenire, Tunc iratus preses. Dixit
 militibus suis, & poluite eum. & ad dnm bullentem
 in uentem eius mittite. & dicit ei, Noli quasi puer.
 multum uerbosus ee. & iniurias presidi facere, & dum
 hec agerentur apud milites. dixit homodi agapitus,
 quid est quod ad dnm ualidum misistis in uentem meo,
 puto quia aqua frigidam mihi misistis. quia ch. m. m.
 per quem omnia ista p. a. a. refrigerium mihi pres-
 tare dignatus est, & dixit presidi, uol sic erbele. quia
 tormentum tuum nihil sunt, Tunc preses iussit fran-
 gi maxillas eius. & dixit ei, Nescis ante quem stas.
 & in disciplina loqueris, Respondit homo ch. aga-
 pitus, Jam erubescio in faciem tuam sacrilegum.
 inspicere, Preses dixit, Uerum dicit quia adhuc
 te uiuere facio, Agapitus dixit, Totus motus que
 sunt in terra in me compl. euntur. quia magnum
 habeo patronum dnm qui me confortat & facit contra
 te contra hominem uo sanum, Preses dixit ad eum,
 si credo uidebo dnm tuum, Agapitus respondit, Non tem-
 tabis dnm dnm meum. quia & pater tuus diabolus uo-
 luit temptare dnm nrm ihm xpm, & dixit ad eum,
 non temptabis dnm dnm tuum, Uide retro sitan. is,
 sic & tu non temptabis famulum d. ne dum uis tempta-
 re tempteris. a patre tuo diabulo, & cum hoc dixit
 & famulus d. agapitus. Cecidit preses de tribunalibus
 Tunc collegere eum ministri sui. & in lecto eum posu-
 erunt, Tunc preses dixit militibus suis, Currite. ar-
 deo. subuenite mihi. nihil sum enim dnm. quot sine
 causa colonus. sed ch. agapiti magnus est. & dicitur.

fac

Et quod feci in puerum di. hoc recipio. & cum hoc dixit
& preses. statim separavit. Uidentes autem ^{hoc} ministri
eius quo et factum est de pside. non cauerunt imperatori.
Tunc iussit imperator. sem. agapitum leonibus subici.
& statim ministri eius duxerunt eum in ciuitate pro
nestine. & parauerunt amphitheatrum. & fecerunt ex
pectaculum populo. tibi cum leonibus subicerent.
Quicum dimissi fuisset. leones uenerunt ad sem.
agapitum. & cum omni mansuetudine humiliter
runt se ad pedes eius. Uidentes autem populi. admi
rati sunt dicentes. Uere quia non est alius di. nisi que
agapitus seruus di confiteatur. & cum hoc populi dix
issent. dixit eis agapitus. Credeite luxu potest
& fratres. ut saluentur anime ure. quia hoc omnia
transiuratum. demando quod geritur. si beati
eritis. si credidertis in dm uiuum. Tunc mi
nistri diaboli tulerunt sem agapitum. & duxerunt
eum. ut diuersis penis inter fierent eum. & uene
runt contra ciuitatem. ubi sunt due columne. & ge
ni postea in oratione. Ibi eum gladio percusserunt.
& statim emisit sem. sub die quinto decimo. kalen
das septembris. Tunc xpiani p. noctem uenerunt.
& tulerunt corpus eius. & posuerunt acuitate
miliario uno in agro. in agro fagonou. quocubili
uenerunt dicentes. quia hunc di dignum sibi marti
rem elegit. ut xpianum ibi benediceretur. di ubi ep
religio paganorum. & multi paganorum in eodem
do. p. famula di agapitum. & p. xpianum dm nostrum.
qui uiuit & regnat eundo patre. & cum spu sco. In
scto scto rum. amen.

EXPT. PAS. S. AGAPITI. MAR.

INCIPIT PASSIO S. HYA

CINTHI. DIACONI. MENSE

SEPT. DIE. VIII.

Sem. inq. lacertum diaconum. luxuriosus
trachete consula. leontio. quem in romam
sehuoce preconu. Interrogauit consularis dicens.
Quid uocaris. Respondit. lacertus dicitur.
Consularis dixit. seruus es. inuigenuus.

I lacertus dixit. seruus. Consularis dixit. Cuius la
cercus dixit. seruus sum dm in ei ihu xpi. Consula
ris dixit. Domini nri Imperatores iusserunt. ut qui
noluerint sacrificare diis. diuersis penis. diuersisq.
supplicis puniantur. Lacertus dixit. pene ure
diuerse esse possunt. aeternae ee non possunt. Unde
quia non timeo plus. lacertus. quia lacertus. locitico me
te. audio iubentem. nec tuum principem comminatum.

Hodie enim ira ure & ardescit. & euanescit. & cum
fuerit in morte. ultra non erit. Tunc luxuriosus
clamabat consulari dicens. Audi lacertum
hunc in principem inuicias sermocinatum. &
& adhuc eum non punis. Dixit autem consularis.
ad luxuriosum. quid debet puniri sententiam.

Luxuriosus dixit. Ut comburatur igni. & deinde cor
pus eius precipitetur in torrentem. Lacertus
dixit. me quidem igne concremas. aqua quae
me regenerauit quasi filium suum. & se renatum
suscipit. & p. tunc martirem modo facit. que
ante hoc fecerat xpianum. Te autem luxuri ho
die comedet coluber. ut cognoscat omnis hec patria
quia uindicta dnt sanguinem fratris sui. quem tu
ut in igne cremari. & in libitiois in aqua mergi
iussisti. Inter ea missus in ignem est lacertus. Eo
dem die nec ignis nec aqua illi domi nari. potuit.
sed statim ignis & tunc est. aqua uero unda in
quam missus est in eodem litore cecit. in colomem.
ubi locat luxuriosus totus amictus a serpente per
cussus. Ibi enim in quo sedens ad uillam. ut pran
diderit. & quod festinabat ad prandium. proces
sit in quo solus. Igitur cum iuxta arborem
terit. & faciente nequitia eius sic euenit. ut eum
p. apud eius inter collum & caput amice eius.
in uentrem coluber. suis moribus lamias. &
ut p. uenit & usque ad cor eius. Tacens autem in amictus
antequam separaret. uidit oculis suis deambulante
iuxta aquas marcerem di. & p. fallentem.

Transiimus pignem & aqua. & in claxistinos in re
frigerum. Nuntiantur hec consulari leontio